10/10/2019

Обяснение на Пловдивския митрополит Николай

ОБЯСНЕНИЕ НА ПЛОВДИВСКИЯ МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЙ ЗА ОТКАЗА ОТ УЧАСТИЕ В ПРИЕМ НА ДЕЛЕГАЦИЯ НА РУСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА

ДО

НЕГОВО СВЕТЕЙШЕСТВО

НЕОФИТ, ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ И

МИТРОПОЛИТ СОФИЙСКИ-

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СВ.СИНОД НА БПЦ-БП

ДО ВИСОКОПРЕОСВЕЩЕНИТЕ

МИТРОПОЛИТИ –

ЧЛЕНОВЕ НА СВЕТИЯ СИНОД

НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА –

БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ДО ОСВЕЩЕНИЯТ КЛИР И ПРАВОСЛАВНИТЕ ХРИСТИЯНИ

НА БОГОСПАСАЕМАТА ПЛОВДИВСКА ЕПАРХИЯ

Ваше Светейшество,

Ваши Високопреосвещенства,

Знаете, че на 2 октомври т.г. получихме известие, че по благословението на Негово Светейшество Патриарх Неофит, се приканваме да се явим в Синодалната палата в София на 9 октомври, за да посрещнем делегация на Руската православна църква – Московска патриаршия възглавявана от Негово Високопреосвещенство Волоколамския митрополит Иларион, която пристигала в България, за да участва в конференция във Велико Търново. Още тогава изпитах известно смущение, поради това, че не е типично гости от братски поместни православни църкви, каквито често идват и посещават нашите епархии, да бъдат посрещани от Светия Синод в пълен състав, освен ако извънредно важни обстоятелства не налагат това. Не съм чул някой от нас да е бил на посещение в епархия на свой събрат-митрополит в друга страна и пътьом да е бил приет от Светия Синод на съответната поместна православна църква, в пълен състав, воглаве с Патриарха! Ако такова нещо се случи, то това би било не просто проява на уважение към гостите, а специален знак, който приемащата църква отправя към изпратилата ги църква, но и към целия останал православен свят. Именно това разбиране за църковния протокол ме накара да уведомя Негово Светейшество Патриарх Неофит, че ще се въздържа да участвам в такава среща. Разбирам, че междувременно срещата в Светия Синод е била отменена и делегацията е била приета в друг формат. Ще кажа – слава Богу! – , защото иначе нямаше да сме в състояние да убедим никого, че БПЦ не е изпаднала в зависимост и не се поддава на натиск.

Моля да бъда разбран правилно, в случая изобщо не става дума за неуважение към Негово Високопреосвещенство Волоколамския митрополит Иларион и придружаващите го клирици на Руската православна църква. С митрополит Иларион всеки от нас се е срещал нееднократно и смятам, че той няма причини да се съмнява в братските ни чувства лично към него. Известни са и чувствата ни към Негово Светейшество Кирил, Патриарх Московски и на цяла Русия, който е посещавал и Софийска и други епархии, включително Пловдивската, и не вярвам да има причина да е останал разочарован или

недоволен от посрещането, което е получавал конкретно от страна на Българската православна църква. В случая става дума за друго. Става дума за това, че междувременно, заради казуса с православната църква в Украйна, ситуацията в православния свят се промени по такъв начин, че опасенията за разкол никак не са неоснователни. Най-страшното би било ако напреженията между Московския и Вселенския патриаршески престоли се трансформират в напрежения вътре в отделните поместни православни църкви.

Факт е, че въпросът за статута на Православната църква в Украйна се поставя пред Светия Синод нееднократно, като за произнасянето ни по тази тема се настоява от различни страни с внушението, че нашето произнасяне е особено важно, а поради това то трябва да стане спешно. Тази трескавост в настояванията и напрегнатост в очакванията създават сред нашите миряни усещане, че Българската Православна Църква би могла да вземе решение в полза на едната или на другата от две „спорещи страни", решение не продиктувано от Светия Дух и съгласно с буквата и духа на Свещените канони, а под външен натиск, в резултат на лобирания и чрез създаване на динамични мнозинства в съборния ръководен орган на Църквата – Светия Синод.

Лично аз съм убеден, че Светият Синод на БПЦ ще вземе решение по „украинския въпрос", когато му дойде времето и тогава то ще е продиктувано от Светия Дух и ще е правилно и достойно за църквата ни. В настоящия момент, обаче, най-важно ми се струва да отхвърлим всякакви съмнения и подозрения, които се разпространяват от недоброжелатели на Църквата, че е възможно Светият Синод да вземе решение под натиск от вън, под влиянието на външни за БПЦ фактори. За тази цел ще са необходими системни, последователни и принципни действия, чрез които да бъде убеден православният народ на България, че патриархът и митрополитите на БПЦ бранят здраво православните догмати и канони, а външните фактори да почувстват, че за БПЦ догматите и каноните не са и никога няма да бъдат предмет на сделка.

Като за начало смятам, че по подходящи начини, но много ясно, трябва да съобщим на нашите братя от Руската православна църква, но защо не и на църквата-майка – Вселенската патриаршия, а и на всички останали поместни православни църкви, че времето, в което позицията на Българската Патриаршия ще бъде огласена публично и съобщена на останалите поместни църкви зависи от мястото, което ни е отредено в диптиха. Понеже диптисите на Вселенската патриаршия и на Московската патриаршия се колебаят в

решението си кое място да ни отредят, а именно осмо или девето, нека приемем, че след като църквата на Русия, приела християнството благодарение на мисионерите от Българската автокефална църква, ни е отредила в диптиха си деветото място, далеч след себе си, то тя ще чуе нашата позиция едва след като се изкажат всички други патриаршии, които тя е поставила в своя диптих преди Българската Патриаршия. Разбира се, всички поместни църкви са равни помежду си и никоя не е по-важна или по-голяма и значима от останалите, като всяка църква може да съобщи позицията си по всяко време, когато прецени. Смятам, обаче, че за нас в този момент спазването на реда в диптиха е от принципно значение. Ако някой смята, че нашето мнение е важно и трябва да бъде чуто спешно, трябва да бъде поканен да си спомни, че Българската православна църква е автокефална от 927-ма година. Ако не си го спомня, то значи, че нашата позиция не му е чак толкова важна и ще чака, както и ние смирено ще изчакаме реда си, така, както ни е определен. Сигурен съм, че всички останали поместни православни църкви ще се отнесат с пълно разбиране към тази – процедурна – позиция на БПЦ. Сигурен съм, че такова разбиране ще проявят и Вселенската патриаршия и Руската православна църква, на чиито предстоятели ние всякога сме засвидетелствали почит, уважение и братска любов и които от своя страна не пропуснаха нито една възможност да ни покажат къде според тях ни е мястото.

Освен и наред с горното, смятам, че за да се разреши „украинския въпрос” на най-първо място трябва да се постави в действие християнската любов. Така нареченият „украински въпрос” е въпрос за това дали ние обичаме нашите украински братя в Христа именно като християни? Или сме готови да превърнем един църковно-административен въпрос в богословски и каноничен проблем, поради някакви политически съображения от светски, временен характер? Точно Българската Православна Църква трябва да е особено чувствителна и деликатна по тази тема и поради това би било по-добре не да припира да заема позиция по „украинския въпрос“, а да даде на по-старшите поместни църкви необходимото им време, за да поразсъждават върху значението на любовта в църковния живот.

Разбира се, че не само е редно, но е и желателно и Негово Светейшество Патриарх Неофит и всеки един от нас да се среща с представители на всяка от братските поместни православни църкви, с които сме в канонично общение. Аз също съм имал такива срещи, за които надлежно съм информирал Негово Светейшество. Струва ми се, че би било добре, обаче, на този етап, да се обединим около една обща позиция и то именно основана на

процедурата. Така, че, всякога, когато стане дума за „украинския въпрос” всеки един от нас да информира събеседниците си за процедурната пречка на диптиха, която не ни позволява да имаме изпреварващо становище. По същата тази причина не можем да взимаме в момента страна, дори и само на нивото на знаците, защото и знакът може да се интерпретира като позиция. Смятам, че подобно послание е достойно и би било чуто и разбрано от всички, не на последно място и от нашия православен народ, който също бива изкушаван от враговете на църквата да смята, че митрополитите му са разделени по тази тема.

През последните години Светият Синод на Българската православна църква взе някои решения по определени въпроси, с които, вярвам, показахме, че стоим здраво на скалата на православната вяра, на която сам Бог е поставил българския народ. Така беше в случая с т.нар. „Критски събор”, при посещението на държавния глава на Ватикана в Република България и в някои други случаи, останали по-встрани от медийното внимание. Сигурен съм, че и по настоящия казус нашият Свети Синод ще вземе решение, което както по своето съдържание, така и по времето и по начина на неговото огласяване ще покаже, че в Едната, Света, Вселенска и Апостолска православна църква единственото, което има значение е не кой колко е голям, а колко здраво се придържа към Истината. Може да ни смятат за малки и бедни, но това, че сме малка и бедна църква не ни пречи да имаме достойнство, да отстояваме достойнството на Българската Православна Църква – Българска Патриаршия и да изискваме към нея да се отнасят със същото уважение, с което ние всякога сме се отнасяли към всички останали.

В заключение: нека дадем време на Светия Дух да нареди по „украинския въпрос” това, което е най-добро за Едната, Света, Вселенска и Апостолска Църква и душеспасително за православните народи. А ние да използваме същото това време, за да работим за укрепване на авторитета и достойнството на Българската православна църква – Българска Патриаршия.

Препоръчваме се на Св. Ви Първосветителски молитви и оставаме на Ваше Светейшество и на Ваши Високопреосвещенства в Христа брат,

+ ПЛОВДИВСКИ МИТРОПОЛИТ НИКОЛАЙ

bg-patriarshia.bg